

ICOMOS-Díj

Torna (Turňa nad Bodvou, Szlovákia) Nagyboldogasszony római katolikus plébániatemplom helyreállítása

Több jelentős középkori falkép-együttes került napvilágra a közelmúltban a történelmi Magyarország területén. Ezek közé tartoznak a Kassa közelében - csak pár kilométerre a magyar határtól északra fekvő – Torna község középkori plébániatemplomában feltárt, a település 15. századi birtokosa, Özdögei Besenyő Pál által készíttetett freskók is, amelyek jelentős minőséget képviselnek.

A 2004-ben felfedezett középkori falképek restaurálása, a műemléki kutatás 2007-től kezdődött, amelynek során több fontos lelet került elő, nagymértékben módosítva a területre vonatkozó ismereteinket. A szentély teljes felújítása a templom helyreállításának jelentős szakasza volt.

A Zsigmond-kor egyik legfontosabb, korábban teljesen ismeretlen középkori falkép-ciklusának feltárása, restaurálása az erdélyi Almakerékkal, a Besztercebánya melletti Pónikkal, a Garaiak megbízásából készült Siklóssal együtt bizonyítja, hogy a 15. század első évtizedeiben a Kárpát-medencében a falkép-festészet jelentős virágkorát élte.

A tornai falképek felfedezését, majd restaurálásukat szlovák szakmai díjakkal is méltatták.

Az építészeti és a restaurátori munkákat kiemelkedő minőségben végezték el. Külön figyelemre méltó, hogy nem csak a középkori részek és maradványok példaértékű helyreállítása történt meg, de elvégezték a 19. században készült színvonalas, gótizáló főoltár restaurálását is.

A kutatásról több cikk is megjelent, és a falképekről a szakmai közönség konferenciákon is értesülhetett. Amióta az eddigi helyreállítások befejeződtek (tetőcsere, a szentélyben található középkori freskók feltárása, a szentély gótikus ablakának restaurálása, a szentélyben található gótikus rozetta és a szobrok restaurálása) a felújított szentélyt és főoltárt 2014. november 9-én újra felszentelték, a közép-európai jelentőségű falképek mindenki számára látogathatóak.

A részben magyar támogatással készült helyreállítások így egyben vonzó turisztikai célpontot is nyújtanak.

A díj odaítélése remélhetően felhívja a figyelmet a helyreállítási munkák folytatásának szükségességére – a gótikus ablakok és a torony alatti rész felújítása után az értékes középkori, barokk és gótizáló elemeket tartalmazó hosszházban is.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága ICOMOS-Díjban részesíti a tornai római katolikus templom helyreállítását, a szakszerű régészeti, építészeti és restaurátori előkészítést, a gondos restaurátori és kivitelezési munkákat.

A Díjat átvette:

Juhász Attila, plébános

Oravec Attila, polgármester